

V Bratislave dňa 01. 07. 2020

Vážený pán predseda vlády,

obraciame sa na Vás v mene viac ako 20 000 podnikov a zamestnávateľov, ktorí pred koronakrízou zamestnávali 160 000 zamestnancov v gastronómii, hotelierstve, kúpeľoch, akvaparkoch, cestovných kanceláriách a ďalších službách cestovného ruchu. Zastupujeme branžu, v ktorej viac ako 90% zamestnávateľov patrí do kategórie malých a stredných podnikov. Mnohé z nich sú rodinné podniky a okrem členov rodiny dávajú prácu aj ďalším zamestnancom a obživu ich rodinám na Slovensku.

Služby cestovného ruchu sú na konci širokého a dlhého dodávateľského reťazca, na začiatku ktorého sú farmári, väčší i menší pestovatelia, spracovatelia potravín, obchodníci, ktorí nám dodávajú potrebné potraviny a nápoje, výrobcovia textilnej bielizne, ušitej na mieru v slovenských firmách, ale aj IT pracovníci, poskytujúci svoje služby a riešenia, ktoré uľahčujú prácu zamestnancom na recepciách, v reštauráciách a v ďalších službách. Jednoducho povedané, jedno pracovné miesto v cestovnom ruchu vytvára minimálne jedno pracovné miesto v ďalších odvetviach. Jedno z 3 pív a každá 4. minerálna alebo stolová voda, vyrobená na Slovensku sa vypije v reštaurácií, pube či kolibe. Tieto vybrané čísla len potvrdzujú veľmi úzku previazanosť na iné sektory hospodárstva.

Cestovný ruch je najviac postihnutým odvetvím v Európe, aj na Slovensku. Podľa prieskumov a pravidelnej komunikácie so zamestnávateľmi v našej branži očakávame, že tento rok poklesnú tržby v podnikoch cestovného ruchu o viac ako 50%, čo vo finančnom vyjadrení je viac ako 500 miliónov EUR. A to sú len tržby v ubytovaní a stravovaní. O prácu môže prísť viac ako tretina zamestnancov (38 000 pracovníkov) hotelov, penziónov, reštaurácií, kaviarní a iných stravovacích zariadení. Prvé čísla Štatistického úradu SR za mesiac marec a apríl hovoria o tom, že bolo prepustených viac ako 10 000 zamestnancov, čiže kuchárov, čašníkov a servírok, chyžných, recepčných. Prevažná časť zamestnávateľov sa pritom snažila aj v tomto ťažkom období udržať si zamestnancov.

Po otvorení prevádzok sme však zistili, že záujem Slovákov a zahraničných hostí využívať služby cestovného ruchu výrazne klesli, čo sa prejavuje v nízkych číslach rezervácií počas hlavnej letnej sezóny. Obsadenosť viac ako polovice hotelov, penziónov nedosahuje ani 20% kapacít, čo znamená neudržateľnosť takéhoto podnikania. Hlavné dôvody menšieho záujmu o dovolenku, vidíme v obavách ľudí zo straty zamestnania a tým znižovanie výdavkov na rekreáciu.

Spoločným záujmom je udržať si zamestnancov v našich podnikoch, dať prácu počas nadchádzajúceho leta aj tým, ktorí o ňu počas koronakrízy prišli. Nechceme, aby tisíce našich

kuchárov, kuchárook, čašníkov, servírook, chyžných a iných zamestnancov cestovali od svojich rodín a nasledovali tak napr. ošetrovatelky, ktoré si našli uplatnenie v susednom Rakúsku.

Chceme, aby títo šikovní ľudia pracovali a vytvárali hodnoty u nás doma, na Slovensku. A vychovávali aj ďalšie generácie šikovných kuchárov a vytvárali tak podmienky pre rozvoj a odbyt produktov farmárov, pestovateľov a dodávateľov.

Cielenou a špecifickou pomocou Vašej vlády, akou je napríklad nižšia sadzba DPH na stravovacie služby, ale aj podpora dovolení prostredníctvom príspevku na rekreáciu, je možné preukázateľne naštartovať spotrebu a udržať zamestnanosť.

Práve teraz, na začiatku letnej sezóny a prázdnin, potrebujú podnikatelia a ich zamestnanci vedieť, či môžu rátať s podporou štátu. Mnoho podnikateľov a zamestnávateľov si práve počas leta vytvára zdroje, ktoré im umožnia prežiť zvyšok roka. V opačnom prípade, po letnej sezóne, bude situácia výrazne horšia a naplnia sa tak negatívne scenáre.

Vážený pán predseda vlády,

aj Vaším osobným pričinením patrí Slovensko v zvládaní pandémie k jedným za najlepších krajín. Verím, že z Vašej pozície lídra tejto vlády, dokážete pomôcť odvetviu, ktoré túto pomoc nevyhnutne a čo najskôr potrebuje. Osobne som pripravený spolu s kolegami na vecnú diskusiu a hľadanie riešení, ktoré pomôžu aj ekonomike a hospodárstvu SR.

S úctou

Marek Harbuľák
prezident Zväzu cestovného ruchu SR

Vážený pán
Igor Matovič
predseda vlády SR
Úrad vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava